

We Lwowie dnia 14. października 1908.

Aleg 1188

Sprawozdanie

komisji podatkowej w przedmiocie petycji reprezentacji gmin miejskich o wyjednanie w drodze zmiany ustawodawstwa wydzielenia części podatku osobisto-dochodowego na cele gmin miejskich.

Wysoki Sejmie!

Cały szereg reprezentacji gmin miejskich wniósł do Wysokiego Sejmu petycję, między sobą prawie identyczne, o wdrożenie akcji zmierzającej do zmiany ustawy podatkowej w tym kierunku, by część podatku osobisto-dochodowego wydzieloną została na zasilenie funduszków gmin miejskich.

Wedle obecnie obowiązującej ustawy podatkowej z 25. października 1896 r. l. 220 Dz. p. p. nadwyżka podatków osobistych bezpośrednich, pozostająca ponad sumę planem finansowym przewidzianą użytą zostaje na dotację dla funduszków krajowych.

W szczególności według planu finansowego, ułożonego na czasokres od r. 1900 do r. 1909 dochód z podatków osobistych bezpośrednich został w ten sposób rozdzielony, że suma zostająca po pokryciu ubytku z powodu zniżki 10% wej przyznanej podatkom rządowym realnym, przekazaną została funduszom krajowym do wysokości sześciu milionów koron.

Dalszą część dochodu z podatków osobistych bezpośrednich otrzymuje kasa Państwa, a mianowicie taką kwotę, która w r. 1900 przewyższała o 2·5% dochód, jaki kasie państwowej w r. 1899 z podatków osobistych bezpośrednich pozostał, a która to kwota co roku wzrasta o dalsze 2·5% ponad sumę za rok poprzedni w tenże sposób obliczoną.

Dalsze nadwyżki użyte zostają na podwyższenie zniżek podatku grunto-

wego do 15%, budynkowego do 12½%, dalej zarobkowego i od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków. Dopiero reszta pozostała, wpływa w połowie do kasy państwowej a w połowie przypada funduszom krajowym tych krajów, których ustawodawstwo zarządziło uwolnienie podatku osobisto-dochodowego od wszelkich dodatków kompetencji ustawodawstwa krajowego podlegających.

W przyszłym roku kończy się okres, na który plan finansowy został ułożony i rząd wniósł już do Izby Posłów projekt nowego uregulowania udziału funduszków krajowych w dochodach z podatków państwowych. O ile dotychczas cyfra rocznego udziału krajów w podatkach tych była chwiejną, bo zależała od rzeczywistych dochodów podatków osobistych, to obecnie w projekcie tym proponuje rząd uregulowanie wysokości udziałów funduszków krajowych na czas od 1. stycznia 1909 do 31. grudnia 1917 w ten sposób, by krajowi przyznana została suma stała, a mianowicie w tej wysokości, jaka odpowiada przecięciu sum przekazanych krajom z podatków osobistych bezpośrednich w latach od 1898 do 1907 włącznie. Suma ta miałaby się podnosić począwszy od r. 1910 corocznie o 2½% kwoty przypadającej za rok poprzedni. Wypłacanie udziałów tym krajom ma być i nadal zależnem od zwolnienia przez ustawodawstwo krajowe najpóźniej do 31. grudnia 1909 podatku osobisto-dochodowego od wszystkich dodatków podlegających kompetencji ustawodawstwa krajowego.

Wedle dat statystycznych naprowadzonych przez projekt rządowy wynosi przeciętna kwota za czas od roku 1898 do 1907 włącznie rocznie dla wszystkich krajów austriackich 7,344.942 kor., a udział przypadający na Galicję wynosi 866.768 kor. czyli w stosunku procentowym 11.8009%, całej kwoty do rozdziału między kraje przeznaczonej.

Wedle tych samych dat udział Galicyi w roku ostatnim tj. 1907 był znacznie wyższy, bo wynosił 1,382.588 kor., w 1906 r. 925.378 kor., w r. 1901 kwotę 1,032.552 kor.

Czy takie unormowanie stałej kwoty udziału krajów wedle przecięcia w ostatnich lat 10 jest dla krajów korzystnem, to jest conajmniej wątpliwem, jeżeli się wezmie pod uwagę, że dochód z podatku osobisto-dochodowego ma tendencję ciągłego wzrostu. Kiedy przed 9 laty tj. w r. 1899 suma podatku tego wynosiła 43.850 tysięcy koron, to obecnie wynosi prawie 61 milionów koron, a z samej Galicyi suma podatku osobisto-dochodowego wynosi obecnie 4½ miliona, kiedy jeszcze w r. 1898 wynosiła tylko 1,953.212 koron.

Jeżeli się od krajów żąda zwolnienia od dodatków autonomicznych a więc zrezygnowania z źródła dochodu, które przy ciągłym wzroście podatku osobisto-dochodowego mogłoby mieć coraz większe znaczenie, to słusznem jest żądanie, by przyznać za to krajom odpowiedni, a więc wydatny ekwiwalent, tembardziej, że przed wprowadzeniem nowej ustawy podatkowej miałyby kraje możność pobierania dodatków od dawnego podatku zarobkowego i dochodowego, zaczem ubytek ten odpowiednio wyrównać należy.

Ustalenie tego ekwiwalentu powinno zatem opierać się nietylko na dotychczasowym dochodzie, lecz liczyć się z możliwością wzrostu podatku w przyszłości.

Te same względy, które były rozstrzygającymi przy przyznaniu krajom dotacyi z podatku osobisto-dochodowego zachodzą w równej mierze i odnośnie do

miast. Wydatki miast wzrastają z każdym rokiem, budżety ich są coraz bardziej obciążone, źródła ich dochodów nie wystarczają na coraz większe potrzeby, których domagają się rosące ciągle zadania gospodarcze, kulturalne i socjalno-polityczne miast.

Skoro podatek osobisto-dochodowy wzrasta z roku na rok i to kosztem in- podatków, na których ciążą dodatki krajowe i gminne, i skoro miasta właśnie nych w wysokim stopniu przyczyniają się do tego ustawicznego wzrostu tegoż podatku bez możliwości pobierania dodatków gminnych od takowego, to przyznanie bonifikacji odpowiednich gminom miejskim jest wskazane, a według samejże ustawy podatkowej nie jest wykluczonem branie udziału gmin w nadwyżkach przyznawanych krajom.

Gminy mogą mianowicie w drodze ustawodawstwa krajowego otrzymać pewien udział w dotacyi przypadającej krajom z podatku osobisto - dochodowego.

Kwestya ta łączy się ściśle ze sprawą sanacyi finansów krajowych, z kwestyą zasadniczego unormowania stosunku finansowego państwa do krajów i sposobu, w jaki państwo finansom krajowym w pomoc przyjdzie.

Piekąca potrzeba rozwiązania tej ważnej kwestyi uznana została wszechstronnie i przez rząd podczas ankiety o finansach krajowych, która się odbyła w marcu 1908 r.

Już wówczas rząd zaznaczył swoje stanowisko, że nie uważa za właściwy sposób zasilenia finansów krajowych i komunalnych wprowadzenie dodatków do podatku osobisto-dochodowego, a to ze względu na to, że podatek ten nie wżył się jeszcze tak dostatecznie, aby mógł wytrzymać to nowe obciążenie i że jak długo podatek ten zatrzyma charakter podatku supletoryjnego i wyrównawczego obok całego szeregu innych podatków od intraty, tak długo należy go utrzymać wolnym od dodatków. Do tego przyczyniają się również przepisy ustawy podatkowej o miejscu przypisania tego podatku.

Miejscem tem jest w zasadzie miejsce zamieszkania podatnika, co zdaniem rządu stanowi również przeszkodę w pobieraniu dodatków, bo prawie połowę całego podatku osobisto - dochodowego opłaca Austria niższa (głównie Wiedeń), tak, że z dodatku największe korzyści miałby tylko ten kraj, a korzyści innych krajów byłyby minimalne.

To samo nieprzychylne stanowisko dla myśli wprowadzenia dodatków do podatku osobisto-dochodowego i z tych samych powodów zajmuje rząd także w motywach do projektu swego o nowem uregulowaniu udziału funduszy krajowych w dochodzie podatków państwowych.

Należy więc liczyć się z tem, że w okresie od r. 1909 do 1917 przekazane będą krajom nadal udziały w dochodzie z podatku osobisto-dochodowego.

To też komisya podatkowa z powodów powyżej przytoczonych uznaje, że zachodzi potrzeba podwyższenia dotacyi krajowej z podatku w mowie będącego, i to takiego podwyższenia, aby nie naruszając zgola udziału, jaki na rzecz funduszu krajowego z dotacyi tej przypaść powinien, można było także wydzielić część pewną na cele gmin miejskich.

Gdy zaś, jak wspomniano, zachodzi tu związek z sanacyą finansów krajowych i udziały, jakie gminy sobie roszczą, nie mogą uszczuplić udziałów kraju, które na najbliższy czasokres muszą doznać podwyższenia, przeto sprawę tę zarówno z punktu widzenia interesów gmin, jak i ze stanowiska interesu finansowego kraju, rozpatrzyć należy.

Dlatego komisya podatkowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by jak najspieszniej zbadał wnioski o zapewnienie gminom miejskim udziału w dotacyi z dochodów podatku osobisto-dochodowego i sprawozdanie dotyczące przedłożył, ewentualnie, by również wszedł w rokowania z rządem, celem podwyższenia dotacyi krajowej, aby kraj uwzględnić mógł słuszne roszczenia miast

Przewodniczący :

Gotuchowski.

Sprawozdawca :

Landau.